

مهربانی شهر باسیدمویان

درباره مسیری که قرار است مشهد طی کند تا دوستدار سالمندان شود

مشهد چند روزی می‌شود که نامی تازه بر پیشانی دارد؛ «شهر دوستدار سالمند». این شهر حالا در جمع یازده شهر دوستدار سالمند کشور قرار گرفته و از همان زمان تصویب این نام برای مشهد، چراغ اقدامات طرح روشن شده است. براساس آمارهایی که دکتر محمد احمدیان، مدیر جوانی جمعیت، سلامت خانواده و مدرس دانشگاه علوم پزشکی مشهد، در اختیار خبرنگار مافرا داده است، مشهد میزبان ۳۷۹ هزار و ۴۱۹ سالمند است که ۳۵۰ هزار و ۱۶۷ نفرشان در قلب شهر زندگی می‌کنند و ۲۹ هزار و ۲۵۲ نفرشان در روستاهای اطراف، روزگار می‌گذرانند. کارشناسان معتقدند که مشهد در سال‌های اخیر از شهری جوان به شهری سالمند تبدیل شده است که عوامل مختلفی در این تغییر نقش داشته‌اند. این دگرگونی جمعیتی، ضرورت ایجاد دبیرخانه‌ای ویژه را به وجود آورده است؛ نهاده‌ی که قرار است مشهد را در مسیر تبدیل شدن به یک شهر ایده‌آل برای سالمندان یاری کند؛ تحولی که نه تنها یک تغییر، بلکه یک آغاز تازه برای شهر است.

گزارش روز

ضرورت بومی سازی تجربیات کشورهای توسعه یافته

که می‌تواند در قالب تشکیل یک دبیرخانه شهر دوستدار سالمند رقم بخورد.

او با اشاره به اینکه مشهد از نظر درصدی در میانه فهرست شهرهای سالمند کشور قرار می‌گیرد، اما بعد از تهران دومین شهر پرتعداد سالمند است، تصریح می‌کند: علاوه بر این، مشهد شهری با حجم انبوه زائران ایرانی و خارجی است که بخشی از آن‌ها در سنین سالمندی قرار دارند، بنابراین تشکیل دبیرخانه شهر دوستدار سالمند در این شهر، تصمیم بسیار درستی است.

دکتر علامه درباره شاخصه‌های شهر دوستدار سالمند نیز این‌طور توضیح می‌دهد: این محورها در سه بخش قرار می‌گیرند که بخش کالبدی عمرانی و سخت‌افزار، بخش دریافت خدمات سلامت و رفاه و بخش فرهنگی را شامل می‌شود.

به گفته او، بخش اول بیشتر مرتبط با شهرداری هاست؛ زیرا مناسب سازی محیط شهری، ساختمان‌های عمومی و محیطی را در بر می‌گیرد که مورد نیاز سالمندان است. پژوهشگر حوزه سالمندی با بیان اینکه بخش دوم خدمات سلامت و رفاه درواقع اولویت مدنظر برای خدمات سلامتی و رفاهی و ایجاد زیرساخت‌های لازم ازسوی نهادهای دولتی را شامل می‌شود، می‌گوید: ایجاد زیرساخت‌های فرهنگی و تسهیل گروه‌های هم‌تایان، درنظرگرفتن فعالیت‌های محله‌محور برای سالمندان و آموزش مهارت‌های ارتباطی و مسائل حقوقی و مالی به آن‌ها، جزو موضوعات مرتبط با بخش فرهنگی است.

پیش دستی شهرداری در مناسب سازی شهر

شده است.

معاون اجتماعی و مشارکت‌های سازمان فرهنگی و اجتماعی شهرداری مشهد ادامه می‌دهد: در این آیین‌نامه مصوب شده است در بخش محیط شهری برای سالمندان، از بوستان‌ها گرفته تا حمل و نقل عمومی، شرایط و امکانات شهری برای زندگی این گروه مناسب سازی شود.

او به برنامه‌های مختلفی که قرار است در حوزه‌های فرهنگی و اجتماعی ویژه سالمندان مشهد در سال ۱۴۰۴ اجرایی شود، نیز اشاره می‌کند و می‌گوید: ایده راه‌اندازی یک فرهنگ‌سرا برای سالمندان را به شورای اسلامی شهر مشهد پیشنهاد کرده‌ایم که در صورت تصویب، هم این فرهنگ‌سرا راه‌اندازی می‌شود و هم برنامه‌های مختلفی ویژه این گروه سنی در برنامه ریزی و اجرا می‌شود.

با توجه به اینکه قرار است دبیرخانه «مشهد؛ شهر دوستدار سالمند» در شهرداری مشهد مستقر شود، به سراغ مهدی ابراهیمی، معاون اجتماعی و مشارکت‌های سازمان فرهنگی و اجتماعی شهرداری مشهد، می‌رویم. با این حال به گفته او، هنوز ابلاغی به صورت قانونی به شهرداری مشهد برای استقرار این دبیرخانه اعلام نشده است.

ابراهیمی با اشاره به اینکه در استای انجام مسئولیت اجتماعی، دغدغه زندگی مناسب سالمندان در شهرمان را داریم، می‌گوید: باتوجه به تغییر هرم سنی مشهد از جوانی به سالمندی در سال‌های اخیر، قبل از طرح موضوع دبیرخانه «مشهد؛ شهر دوستدار سلامت»، از شورای اسلامی شهر آیین‌نامه‌ای داریم که در آن به اهمیت دادن به سالمندان در ابعاد مختلف متناسب سازی شهری و حوزه‌های فرهنگی و اجتماعی، توجه ویژه‌ای

حسن ظفرمقدم، مسئول دبیرخانه

شورای سالمندان خراسان رضوی، اطلاعات کامل‌تری از چندوچون فعالیت این دبیرخانه دارد.

او با اشاره به اینکه سازمان جهانی بهداشت برای شهر دوستدار سالمند، سه بعد و هشت حوزه یا مؤلفه معرفی کرده است، به خبرنگار ما می‌گوید: چشم‌اندازآنی شهرهای ایران به عنوان شهر دوستدار سالمند در محورهایی ازجمله شهرهایی بافضاهای همه‌شمول، محیط زیستی مطلوب و ساختمان‌های عمومی دردسترس همه، شهرهایی با ظرفیت گسترده برای مشارکت اجتماعی سالمندان، شهرهایی با مشارکت مدنی و اشتغال، شهرهایی با سیستم بهداشت و درمان یکپارچه، فراگیر و به روز و شهرهایی با سیستم حمل و نقل کارآمد، پیشرفته و همه‌شمول باشند و اضافه می‌کند: نمایندگان

ظفرمقدم در پاسخ به پرسشی مبنی بر اینکه وضعیت فعلی مشهد در زمینه این شاخصه‌ها به چه صورت است، بیان می‌کند: در برخی از ابعاد سه‌گانه و حوزه‌های هشت‌گانه مدنظر سازمان بهداشت جهانی کار شده است، ولی به معنای این نیست که دیگر نیازی نیست در آن حوزه‌و بعد کار کرد؛ مثلاً در مورد ساختمان‌ها و فضاهای عمومی با وجود طرح شهیدرجایی و امتیازدهی به ساختمان‌ها و اماکن اداری در چند سال اخیر، فعالیت‌های خوبی انجام شده است. همچنین، حرم مطهر رضوی برای اولین بار لوح طلایی مناسب سازی را دریافت کرده است و نمونه‌هایی از این دست که خوب و زیاد است، ولی کافی نیست.

مسئول دبیرخانه شورای سالمندان خراسان رضوی از تصویب سند راهبردی دبیرخانه «مشهد، شهر دوستدار سالمند» بلافاصله پس از تصویب این طرح خبر می‌دهد و می‌افزاید: قرار است این دبیرخانه در شهرداری مشهد مستقر شود و در ادامه ضمن انتخاب منطقه آزمایشی (احتمالاً منطقه ثامن) و انتخاب مجری و عقد قرارداد با مجری طرح،

به ارزیابی ابعاد مختلف محیطی واجتماعی و خدمات از نظر ذی‌نفعان اصلی در محلات آزمایشی و شهر(مشاهده، مصاحبه، پرسشنامه و...) می‌پردازیم. در مرحله دوم نیز در همه ابعاد و در سطح راهبردی و عملیاتی برنامه ریزی می‌کنیم. همچنین در مرحله اجرا براساس برنامه‌های تعریف شده عملیاتی و اجرایی که به صورت سالانه است، اجرای پروژه‌ها در مقیاس محلات آزمایشی و شهر ضرورت دارد.

او مرحله چهارم و پایانی را ارزش‌گذاری و نظارت بیان می‌کند که در این مرحله قرار است ارزش‌گذاری و بازنگری پروژه‌ها در قالب جلسات کارشناسی با حضور کارشناسان و نمایندگان سازمان‌های مختلف انجام شود. ظفرمقدم به نهاده‌ها و سازمان‌هایی اشاره می‌کند که قرار است در این دبیرخانه نمایندگانی داشته باشند و اضافه می‌کند: نمایندگان از اداره کل راه و شهرسازی، نمایندگانی از ادارات کل آموزش و پرورش، نیروی انتظامی، صدا و سیما، بهزیستی، خدمات شهری، علوم پزشکی، بیمه سلامت و... جزو دستگاه‌های دولتی شرکت‌کننده در جلسات دبیرخانه «مشهد، شهر دوستدار سالمند» هستند.

مسئول دبیرخانه شورای سالمندان خراسان رضوی یادآوری می‌کند: فعلا فقط مصوبات در جلسات شورای سالمندان استان تصویب شده است و باید دبیرخانه راهبردی شهر دوستدار سالمند در شهرداری مستقر شود و بعد از مراحل چهارگانه گذشته، به خصوص مرحله ارزیابی و برنامه‌ریزی، می‌توان میزان اعتبار موردنیاز طرح را احصا کرد.

او با این حال یادآوری می‌کند: در فاز اول، اعتباری به مبلغ ۶۰۰ میلیون تومان به خراسان رضوی تخصیص خواهد یافت که فرایند انتخاب مجری از طریق مکانیسم ارسال پروپوزال‌ها توسط متقاضیان و بررسی پروپوزال‌ها توسط ناظر علمی و مجری طرح انجام می‌شود.

گزارش جیبی

روان زخمی، جیب خالی

گزارشی درباره هزینه‌های سنگین جلسات مشاوره روان‌شناسی در مشهد

مهديه قمری

تحولات اجتماعی و فشارها و استرس‌های ناشی از زندگی شهری، یکی از دلایلی است که به گفته کارشناسان باعث شده است شهروندان بیشتر از گذشته پیگیر حضور در جلسات مشاوره روان‌شناسی باشند، اما در دوسال اخیر تعرفه‌ها آن‌قدر افزایش یافته است که بسیاری از مردم عطای پیگیری این جلسات را به لقایش بخشیده‌اند. اگر نگاهی به تعرفه‌های سال ۱۴۰۴ که سازمان روان‌شناسی کشور اعلام کرده است بیندازید، می‌بینید که با درنظر گرفتن هزینه‌های مختلف زندگی و نتگن‌های معیشتی، بسیاری از مردم ترجیح می‌دهند سراغ جلسات مشاوره روان‌شناسی نروند یا اگر هم تا سال قبل در این جلسات حضور داشته‌اند، امسال از این حضور انصراف دهند. براساس اعلام سازمان روان‌شناسی کشور، تعرفه‌های خدمات روان‌شناسی و مشاوره سال ۱۴۰۴ در مقطع کارشناسی ارشد برای هر جلسه ۴۵ دقیقه‌ای، ۵۲۰ هزار تومان و در مقطع دکتری، ۶۲۰ هزار تومان است.

● نارضایتی شهروندان

مراجعه حضوری به تعدادی از مطب‌ها و کلینیک‌های روان‌شناسی و شنیدن روایت‌های مردم، از نارضایتی آن‌ها ازگران شدن تعرفه‌های این مشاوره‌ها حکایت دارد.

یکی از این مراکز در خیابان سجاد مشهد است. خانمی که به این مرکز مراجعه کرده است، از تعرفه و ارائه خدمات ناراضی است و به خبرنگار شهرآرامی‌گوید: در این مطب، روان‌شناس مربوط که دکتری روان‌شناسی دارد، به ازای سه جلسه چهل و پنج دقیقه‌ای مشاوره، یک میلیون و ۷۸۰ هزار تومان هزینه دریافت می‌کند. با تمام سازمان‌های بیمه‌گر هم قرارداد دارد، اما فقط زمانی می‌توانیم مشمول این بیمه‌ها شویم که بیمه تکمیلی داشته باشیم. من بیمه تکمیلی ندارم و تمام هزینه‌های مشاوره برایم آزاد محاسبه می‌شود و با توجه به سنگین بودن این هزینه، باید به فکر تغییر مشاور باشم. شهروند دیگری که به یکی از کلینیک‌های روان‌شناسی در منطقه قاسم‌آباد مراجعه کرده و از خدمات دهی این کلینیک راضی است، می‌گوید: تعرفه یک جلسه چهل و پنج دقیقه‌ای در این کلینیک ۶۰۰ هزار تومان است که با توجه به تحت پوشش قرار گرفتن این جلسات ازسوی بیمه و همچنین نیاز به ۱۰ جلسه مستمر از دیدگاه و تجویز مشاور، پرداخت چنین مبلغی برایم سخت است.

یکی دیگر از شهروندان مشهدی که مدتی است همراه همسرش به یک کارشناس ارشد روان‌شناسی در خیابان دانشگاه مراجعه می‌کند، معتقد است حضور در جلسات مشاوره روان‌شناسی برای او و همسرش بسیار مفید بوده است اما ترجیح می‌دهد نزد روان‌شناسی برود که هزینه کمتری دریافت کند؛ زیرا با وجود تعرفه‌های مصوب کشوری، بسیاری از روان‌شناس‌ها تعرفه خاصی را برای جلسات مشاوره روان‌شناسی درنظر می‌گیرند.

● بیمه‌ها ورود پیدا کنند

از دیدگاه دکتر سید محسن اصغری نکاح، رئیس شورای استانی خراسان رضوی سازمان نظام روان‌شناسی و مشاوره، اگر سازمان‌های بیمه‌گر به بحث پوشش تعرفه‌های جلسات مشاوره روان‌شناسی ورود پیدا نکنند، هم شهروندان و هم روان‌شناسان فشار زیادی را در این حوزه متحمل می‌شوند. به باور او، در بحث اثرگذاری تعرفه‌های گران جلسات مشاوره روان‌شناسی، لازم است هم شرایط شهروندان، هم روان‌شناسان بررسی شود. روان‌شناسی که در منطقه‌ای از شهر مطب دارد، هم باید هزینه‌های جاری همچون آب، برق، گاز و تلفن را بپردازد، هم باید مالیات بپردازد، هم باید به منشی و کارکنانی که در مطب یا کلینیک دارد، حقوق پرداخت کند که مجموع این هزینه‌ها می‌تواند به‌گران‌تر شدن تعرفه جلسات مشاوره روان‌شناسی منجر شود. اصغری نکاح درباره نحوه تعیین تعرفه‌های این جلسات به خبرنگار شهرآرامی‌گوید: سازمان نظام روان‌شناسی کشور، تعرفه پیشنهادی را به هیئت دولت ارائه می‌دهد و هیئت دولت، این تعرفه‌ها را به صورت سالانه تصویب و به سازمان روان‌شناسی ابلاغ می‌کند.

رئیس شورای استانی خراسان رضوی سازمان نظام روان‌شناسی و مشاوره، با اشاره به تحولات مختلف اجتماعی و تغییر سبک زندگی که منجر به ایجاد فرصت‌ها و چالش‌های بسیاری در زندگی شهروندان می‌شود، تصریح می‌کند: ازدواج، استفاده از فضای مجازی، تغییر نگرش به سلامت روان و اهمیت حضور در جلسات مشاوره روان‌شناسی، جزو فرصت‌هایی است که تغییر سبک زندگی در اختیار افراد قرار داده است، اما در مقابل، سرعتی و ماشینی شدن زندگی‌ها باعث افزایش استرس‌ها، مشکلات و اختلالات روانی و... برای شهروندان شده است.

او با اشاره به اینکه متأسفانه آمار دقیقی از میزان مراجعه شهروندان مشهدی به روان‌شناسان در حوزه‌های مختلف وجود ندارد، بیان می‌کند: باتوجه به تجربه صنف روان‌شناسان، می‌توان گفت که میزان مراجعه شهروندان مشهدی به مطب روان‌شناسان شهرمان، افزایش چشمگیری یافته است. اصغری نکاح تأکید می‌کند: در حال حاضر بیشترین مشکلات در حوزه فعالیت روان‌شناسان، این است که برخی مردم با مراجعه به افراد متخلف که در فضای مجازی اقدام به انجام تبلیغات کرده‌اند، تعرفه بیشتری پرداخت کرده‌اند اما نه تنها خدمات مناسبی دریافت نکرده‌اند، بلکه بعد از مدتی متوجه شده‌اند که مورد سوءاستفاده متخلفان قرار گرفته‌اند.

وی با بیان اینکه مردم بدانند جلسات مشاوره روان‌شناسی حتما باید در مطب یا کلینیک انجام شوند نه در کافی‌شاپ‌ها یا اماکن مشابه آن، یادآوری می‌کند: اولاً تابلوی روان‌شناسان کاملاً متفاوت از متخصصان دیگر است که باید در نمای بیرونی ساختمان مطب یا کلینیک، به صورت آشکار قرار گرفته باشد، ثانیاً پروانه اخذ شده روان‌شناسان از سازمان روان‌شناسی با تاریخ درست در داخل مطب به گونه‌ای که برای شهروندان رؤیت پذیر باشد، قرار داشته باشد، بنابراین برای جلوگیری از هرگونه تخلف، از شهروندان می‌خواهیم که حتماً با بررسی ابعاد مختلف یک روان‌شناس به مطب یا کلینیک او مراجعه کنند.

او می‌افزاید: هم اکنون در استان حدود ۴ هزار و ۵۰۰ روان‌شناس فعالیت می‌کنند که ۲۵ درصد آن‌ها مدرک دکتری دارند.

● جزئیات بیشتر از پوشش بیمه

طبق اعلام علی فتحی، رئیس سازمان نظام روان‌شناسی و مشاوره کشور، بیمه خدمات روان‌شناسی و مشاوره صرفاً برای مراجعه‌کنندگان به روان‌شناسانی که مدرک روان‌شناسی بالینی یا سلامت دارند، وضع شده است و سایر خدمات روان‌شناسی هنوز تحت پوشش بیمه قرار نگرفته‌اند.

دکتر محمد وجدانی، مدیرکل بیمه سلامت خراسان رضوی، نیز این موضوع را تأیید می‌کند و به خبرنگار شهرآرامی‌گوید: خدماتی که افراد دارای مدرک دکتری روان‌شناسی بالینی و روان‌شناسی بالینی و سلامت می‌دهند، در صورت قرارداد آن‌ها با بیمه سلامت، تحت پوشش بیمه قرار می‌گیرد و فعلاً امکان عقد قرارداد با افراد دارای مدرک لیسانس و فوق‌لیسانس روان‌شناسی بالینی وجود ندارد.

او می‌افزاید: تحت پوشش قرار دادن خدماتی که افراد دارای مدرک لیسانس و فوق‌لیسانس روان‌شناسی بالینی ارائه می‌دهند، جزو برنامه‌های آینده سازمان بیمه سلامت ایران است.

غلامرضا خزاعی، رئیس اداره روابط عمومی و امور فرهنگی مدیریت درمان تأمین اجتماعی خراسان رضوی، نیز درباره چرایی تحت پوشش نبودن جلسات مشاوره روان‌شناسی، شرط رفع این مشکل را تصویب نهایی در شورای عالی بیمه بیان می‌کند.

او با اشاره به اینکه هیچ‌کدام از سازمان‌های بیمه‌گر این جلسات را پوشش نمی‌دهند، یادآوری می‌کند: بیمه‌هایی که برخی روان‌شناسان با آن‌ها قرارداد دارند، صرفاً بیمه تکمیلی است که شرایط متفاوتی دارد.

شهرنگار

۳۳ ششماهه ۱۳۹۹ شماره ۳۳۳۳

SHAHRAHNEWS.IR

شهرنگار